

Kraina Łęgów
Odrzańskich

4(5) 2011

Exemplarz bezpłatny

Biuletyn Odrzański

**Jak pozyskać dotację
z małych projektów? - krok po kroku**

Rozrywka

Ważne pytania dla Partnerstwa:

**Energia odnawialna
Wizja i przyszłość**

Extra dodatek:

*Kalendarz
Krainy Łęgów Odrzańskich*

**Wizyta
z misją w Austrii**

www.lgdodra.pl

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Biuletyn Odrzański opracowany przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich”.
Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś IV LEADER,
działanie 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 — Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

„Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Łęgów Odrzańskich” jest grupą partnerów i przedstawicieli różnych środowisk z terenu Doliny Odry, których jednoczy wspólny cel jakim jest zrównowagony rozwój regionu, szczególnie obszarów wiejskich.

W skład LGD wchodzi partnerzy z 3 sektorów (samorządowego, biznesowego i społecznego) z obszaru 12 gmin. Są to gminy: Głogów (gmina wiejska), Pęcław, Rudna, Jemielno, Wińsko, Wólów, Brzeg Dolny, Ścinawa, Prochowice, Malczyce, Środa Śląska i Miękinia. Trójstronne porozumienie przedstawicieli tych sektorów liczy obecnie 42 członków.

Lokalna Grupa Działania funkcjonuje w oparciu o aktywne, nowoprzyjęte i dowolny udział wszystkich partnerów angażując swoje najlepsze zasoby. Stowarzyszenie inicjuje, wspiera i integruje przedsięwzięcia społeczności lokalnych.

Kluczowe dla Partnerstwa jest zachowanie i pielęgnacja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu. Idea ta jest obecna przy planowaniu i podejmowaniu wspólnych działań. LGD wspierają lokalne instytucje pozarządowe, samorządy, biznes oraz media. Opiekę nad Lokalną Grupą Działania sprawuje Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Podstawową działalnością stowarzyszenia polega na wsparciu działalności mieszkańców z obszaru LGD zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju czyli dokumentem, w którym zostały zapisane cele, których osiągnięcia ma się przyczynić do zrównowagowanego rozwoju tego obszaru. Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju odbyło się wspólnie z przedstawicielami różnych środowisk z terenu Partnerstwa.

Stowarzyszenie wspiera poprzez typowanie do udzielania dotacji na projekty w ramach programów Leader oraz Fundusz Krainy Łęgów Odrzańskich (Program Działalności Lokalnej) i innych funduszy grantowych.

Program LEADER

Leader to europejski program wspierający społeczności, które stawiają na współpracę partnerską. W Unii Europejskiej, jako inicjatywę wspólnotową realizowaną jest od 1991 r. Jego zasadniczym celem jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych, zaangażowanie ich w tworzenie i realizację lokalnych strategii rozwoju obszarów wiejskich oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy.

Mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje i samorządy z obszaru 12 gmin, mogą skorzystać z wsparcia w następujących dziedzinach:

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Działanie w głównej mierze przeznaczone dla rolników, którego celem jest zwiększanie zakresu działalności i dochodów gospodarstw rolnych na terenie lokalnej grupy działania. W ramach tego działania można uzyskać dotację do wartości 100 tys. zł.

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Działanie przeznaczone jest dla nowych oraz dla już funkcjonujących przedsiębiorców, których działalność znajduje się na terenie LGD. Działanie ma zapewnić sprawniejszą i efektywniejszą wykorzystanie przedsiębiorstwa oraz wzrost zatrudnienia w sektorze gospodarczym. W ramach tego działania przedsiębiorca może uzyskać do 300 tys. zł. Wysokość dotacji uzależniona jest od liczby stworzonych etatów.

Biuletyn Odrzański

Wydawca: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich”
Plac Kopernika 6, 59-230 Prochowice
tel.: (76) 858 45 45, fax: (76) 858 54 54
e-mail: lgdodra@op.pl, www.lgdodra.pl

Redakcja biuletynu: Zbigniew Posacki, Rafał Plezia
Teksty: Zbigniew Posacki, Rafał Plezia, Jarosław Poczkowski
Zdjęcia: Zbigniew Posacki, Rafał Plezia, Jarosław Poczkowski
Zdjęcia aktualne: Michał Bunkiewicz
Opracowanie kalendarza: Adam Rodolifski
Zdjęcia w kalendarzu: Dominika Zaręba, Michał Bunkiewicz, Zbigniew Posacki
Opracowanie krazydanki: Leszek Rydz
Opracowanie graficzne: Dorota Bryja-Wiśniewska
Druk: Praprogne Legnica, ul. Pazienczna 13

Odnowa i rozwój wsi

Działanie przeznaczone dla mieszkańców wsi i małych miasteczek polegające na poprawie wizerunku i funkcjonalności poszczególnych miejscowości. W ramach tego działania mieszkańcy przy współpracy z lokalnym samorządem mogą zmieniać przestrzeń publiczną zgodnie z własnymi potrzebami i oczekiwaniami określonymi w Planach Odnowy Miejscowości.

Małe projekty

Działanie wspierające inicjatywy mieszkańców wsi i miast dla swojej własnej otoczenia i warunków funkcjonowania. Małe projekty skierowane są na podnoszenie świadomości i jakości życia społeczności lokalnej, a także na rozwijanie turystyki lub rekreacji, twórczości ludowej, lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego itp. W ramach działania istnieje możliwość wsparcia jednorazowego projektu do kwoty 25 tys. zł dotacji, ale nie więcej niż 100 tys. zł w całym okresie programowania do 2014 roku.

Pierwszy nabór w roku 2012 odbędzie się w marcu na działanie „Odnowa i rozwój wsi”. Pozostałe działania zostaną uruchomione na przełomie marca i kwietnia. Dokładny termin będzie znany po decyzji Rady LGD „Krainy Łęgów Odrzańskich” i zostanie zamieszczony na stronie www.lgdodra.pl. Wnioski będzie można składać w ramach następujących działań:

- „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”
- „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”
- „Odnowa i rozwój wsi”,
- „Małe projekty” (operacje, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach Os 3, ale przysługują do osiągnięcia celów tej osi).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych działań można znaleźć w Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” dostępnej na stronie www.lgdodra.pl

Wspólna wizja

„Wizja i przyszłość Krainy Łęgów Odrzańskich” to tytuł debaty dotyczącej dalszego rozwoju Partnerstwa Krainy Łęgów Odrzańskich, która odbyła się w środkim Domu Kultury. Celem jej było omówienie programów, które w najbliższych latach będą realizowane. Spotkanie odbyło się 13 grudnia br.

Partnerstwo Krainy Łęgów Odrzańskich działa od 2002 roku. W międzyczasie stało się Lokalną Grupą Działania, realizując przez okres całej wspólnej działalności i projektów. Nadzieję więc czas, aby zorganizować spotkanie, na którym należało podsumować dotychczasową działalność i zastanowić się nad przyszłością naszego regionu.

Podczas debaty uczestnicy zastanowili się nad realizacją programów w najbliższych 5 latach. Podzielni na grupy, przybliżyli partnerzy, pracowali metodą warsztatową nad wypracowaniem wspólnych założeń, które mają ukierunkować poszczególne programy. Były to programy już działające takie jak: Szlak Odry, Ekomuza, Fundusz Partnerstwa oraz nowo wydane: Młodzieżowe Rady i Wólantariat.

Moderator debaty Grzegorz Łżak z przedstawicielami poszczególnych grup wspólnie omawiali wypracowane pomysły. Budowa infrastruktury nadzecznej przy Szlaku Odry, edukacja w szkołach, zajęcia terenowe w Łęgach, czy też pomysły na standardowy produkt lokalny „Pivo Łęgowe” to tylko niektóre z pomysłów, wysunięte przez uczestników. Najważniejszym efektem tego spotkania była jednolita myśl na koncepcję i poparcie uczestników dla realizacji tych wszystkich programów. Czas pokazuje na ile uda się je wydrżyć w życie.

Uroczystą debatę uświetnił bardzo dobry gitarzysta Michał Zygmunt z Brzegu Dolnego, który zaprezentował swoją nową płytę „MUZYKI”, zainspirowaną w historii naszego regionu. Muzyka miała zupełnie inne brzmienie niż starych zdjęciach wyświetlonych na ślaskach podczas występu.

Życ z natury

Polska należy do krajów o znaczym zanieczyszczeniu środowiska, niewspółmiernie dużym w stosunku do posiadanego potencjału przemysłowego. Jest to tym bardziej zaskakujące, gdyż Polska jest jednym z krajów, które najwcześniej podjęły i rozwinęły akcje ochrony przyrody. Szczęść lat temu nałożono w ramach Unii Europejskiej obowiązek pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł energii. Jednak w warunkach Polski jest to tylko nieznaczny procent udziału w stosunku do spalania węgla. Nadal bowiem nie wykorzystujemy należycie odnawialnych zasobów, chociażby w domach jednorodzinnych. Bez systemowego wsparcia jest to dziś tylko idea ekologiczna, nie zaś tańsze źródło energii. Dlaczego w naszym kraju zbyt słabo promuje się projekty proekologiczne i jakie są plany spełnienia norm europejskich, nakazujących wykorzystanie energii odnawialnej – pytam Posła na Sejm VI i VII kadencji Pana Roberta Kropiwnickiego.

Zbigniew Posacki: Mieszkańcy Krainy Łęgów Odrzańskich po zachodniej części Odry, ciągle żyją świadomością budowy kopalni odkrywkowej węgla brunatnego. Czy według Pana wykorzystanie odnawialnych źródeł energii dostarczonych wózków nas mogłoby w zupełności pokryć zapotrzebowanie energii i ostatecznie zrezygnować z planów odkrywk?

Robert Kropiwnicki: W perspektywie najbliższych 15-20 lat kopalnia odkrywkowa nie powstanie z dwóch powodów. Po pierwsze wydobycie gazu łupkowego poprawi bilans energetyczny kraju. Po drugie nie ma obecnie środków publicznych ani inwestora gotowego pokryć koszty miliardowych odszkodowań dla ludności tak gęsto zaludnionego terenu oraz koszty związane z rekompensatami za zanieczyszczenie środowiska. Koncepcja budowy i wykorzystania małych źródeł energii była mi zawsze bliska. Mam nadzieję, podobnie jak Pan, że postęp technologii i zwiększenie efektywności energetycznej źródeł odnawialnej przyczyni się do całkowitego wyeliminowania myślenia o wydobyciu w naszym regionie węglą metodą odkrywkową.

Z.P.: Czym jest spowodowane, że inwestycje korzystne dla środowiska naturalnego, nie są odpowiednio wspierane w gospodarstwach domowych? Przykładem są tu solary słoneczne, przy których można skorzystać z dotacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, ale aby ją otrzymać należy obywatelnie zaciągnąć kredyt, który wraz z innymi wymogami formalnymi generuje koszty, co zniechęca przeciętnego Kowalskiego.

R.K.: Były to pierwsze dotacje, w których dopuszczono udział gospodarstw domowych. Informacja o problemach, trudnościach i błędach zostały dostrzeżone i myślę, że w kolejnych latach system ten będzie uproszczonej. W roku 2012 pojawiły także nowe możliwości wsparcia z środków zewnętrznych. Najważniejszym będą dotacje do termomodernizacji budynków, nie tylko dla obiektów użyteczności publicznej ale po raz pierwszy także dla wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.

Z.P.: Dobrze wiemy, że nie ma jednego źródła energii odnawialnej, na które można by się ukierunkować. Czy Polskę nad na własny użytek systemowego wsparcia indywidualnych inwestycji w pozyskiwanie z różnych źródeł energii odnawialnej?

R.K.: Prace nad takim systemem stale trwają, a dzięki wsparciu z funduszy krajowych i europejskich w ostatnich latach dokonał się duży przełom. Wiele elementów tego systemu jest w fazie testowania, dlatego nie jest on do końca przejrzysty. Dotychczas jest wiele elementów np.: elektrownie na biomasę, słownie wiatrowe, fotowoltaika.

Pragnę jednak podkreślić, że wystarczy odrobina chęci by do odpowiednich informacji dotrzeć - zazwyczaj telefon do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska lub Punktów Informacji o Funduszach Europejskich albo odwiedzenie ich stron internetowych.

Z.P.: Czy jest szansa zmiany prawa, umożliwiającej łatwą odsprzedaż energii elektrycznej dla przedsiębiorstw produkujących ją w przydomowych elektrowniach wiatrowych lub wodnych?

R.K.: Głównym problem nie są przepisy prawa ale dostępność sieci umożliwiającej sprzedaż energii z uzyskanej z źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Dlatego na tym powinnym się koncentrować prace dostawców/odbiorców prądu, a rolę zrealizuje wspieranie tego typu inwestycji - m.in. przy wykorzystaniu środków unijnych czyli np. działania 9.6 „Sieci ułatwiającej odbiór energii z źródeł odnawialnych” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Z.P.: Organizacja ekologiczna Greenpeace uważa, że przestawienie się gospodarce na energię pozyskiwaną z źródeł odnawialnych, może w ciągu najbliższych 20 lat dać ponad czterokrotnie więcej nowych miejsc pracy. Czy to nie jest dodatkowo, bardzo ważny czynnik rozwoju, który należało brać pod uwagę przy opracowywaniu strategii bezpieczeństwa energetycznego Polski?

R.K.: Oczywiście jest, że wcześniej czy później musimy przestawić się z wytworzenia energii przy pomocy węgla, bo jego pokłady nie są odnawialne, a sam proces wpływa negatywnie na środowisko. Rząd od lat aktywnie wspiera budowanie elektrowni opartych o energię odnawialną m.in. przez system dotacji ze środków własnych, ale także unijnych.

Niestety technologie te nie są jeszcze na tyle efektywne, by koszty wytworzenia mogły być mniejsze od kosztów pozyskiwania energii z węgla, a cena energii i jej dostępność jest jednym z podstaw rozwoju kraju. Dlatego w ramach zrównoważonej polityki rozwoju będziemy wspierać rozwój elektrowni pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych. Jest to i będzie dla nas priorytetem jednak nie jest możliwe byśmy w ciągu 10 czy 20 lat wykorzystując tylko energię odnawialną zapewnił bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Z.P.: Przejrzył przez Unię Europejską pakiet klimatyczny zobowiązujący kraje członkowskie do 20-procentowego udziału energii z źródeł odnawialnych do roku 2020. Obecnie w Polsce wynosi on ok. 7%. Czy nasz kraj ma szansę spełnić ten wymóg?

R.K.: Tak. W ostatnich latach nastąpił prawdziwy przełom w zakresie budowy elektrowni opartych o źródła odnawialne, a wiele inwestycji jest w trakcie realizacji. Nawet teraz twój rynek z źródeł unijnych na tego typu projekty. Nowa perspektywa budżetowa UE na lata 2014-2020 będzie kolejnym zastrzykiem finansowym dla tego typu projektów i liczę na to, że 20% w 2020 jest minimum możliwym do zrealizowania.

Z.P.: Dziękuję za rozmowę i życzę nam wszystkim, żeby pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych było coraz bardziej powszechne.

Wykorzystać to, co mamy

Odnawialne źródła energii (OZE) są ostatnio coraz częściej wykorzystywane. Główną przyczyną tej rosnącej popularności jest nieszkodliwość OZE dla środowiska i ich niewyczerpywalność. Można to wykorzystywać w skali lokalnej. W gminie Wińsko już teraz starają się wykorzystywać te zasoby naturalne, np. w gimnazjum w Wińsku od lat pozyskuje czystą energię ze słomy. Czy jest to szansa nie tylko na proekologiczne działania, ale także dodatkowy dochód dla lokalnych gospodarstw rolnych, pytam Wójta Gminy Wińsko – Ryszarda Mirytkiuka

Słoma jest biomasą – ekologicznym, alternatywnym źródłem energii wykorzystywanym do celów energetycznych.

W Polsce, co roku, po zbiorach zbóż, pozostaje ok. 25-30 mln ton słomy, z czego 10 mln ton nie ma zastosowania. Natomiast w gospodarstwach dużych, spędzających się w produkcji roślinnej, pojawia się problem zbyt częstego przorywania słomy (częściej niż co 4 lata). W suchych latach rozkład przorywanej masy organicznej jest powolny i niekorzystny dla wzrostu i rozwoju roślin.

Piec na słomę to dobre rozwiązanie dla średnich i małych przedsiębiorstw, niewielkich osiedli mieszkaniowych, domów jednorodzinnych, szkół, przedszkoli, a przede wszystkim – gospodarstw rolnych wraz z budynkami gospodarskimi. Od kilku lat w Publicznym Gimnazjum w Wińsku, piece zasilane są belami słomy. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom konstrukcyjnym i technologicznym piece na słomę osiągnęły spalanie rzędu 80-90%.

Zbigniew Posacki: Wińsko jest gminą, która od pewnego czasu wdraża projekty wykorzystujące zasoby energii odnawialnej. Kolejnym pomysłem są biogazownie. Czy taka inwestycja będzie realizowana w gminie?

Ryszard Mirytkiuka: Jeżeli potencjalne inwestycje spełnią oczekiwania formalnoprawne jak również spotkają się z pozytywną opinią społeczną, to nie widzę przeszkód aby takie inwestycje miały miejsce na terenie naszej Gminy.

Z.P.: Oprócz wielu talent z wykorzystania energii w biogazowniach, niesie to też za sobą zagrożenia w postaci zmniejszenia bioróżnorodności, ze względu na monokultury agrarne uprawione na potrzeby biogazu. Jakie jeszcze mogą być zagrożenia według Pana?

R.M.: Nie widzę żadnych innych zagrożeń.

Z.P.: Energia odnawialna to nie tylko biogazownie. Jakie instrumenty posiada samorząd, aby wspierać mieszkańcy, którzy podejmują działania w kierunku inwestycji w odnawialne źródła energii?

R.M.: Na dzień dzisiejszy jedynym działaniem jakie samorząd może podjąć w celu wsparcia mieszkańców to te które wynikają z odpowiednich ustaw.

Z.P.: Czy odnawialne źródła energii w gminie wiejskiej mogą być sposobem na zatrzymanie pieniądza lokalnie, tj w gminie, powiecie?

R.M.: Uważam że tak, ponieważ biorąc pod uwagę np. kotłownię na biomasę która znajduje się w jednej z naszych szkół dostawca opału czyli słomy są nas lokalni rolnicy, innym przykładem może być w przyszłości uprawa wierzby energetycznej.

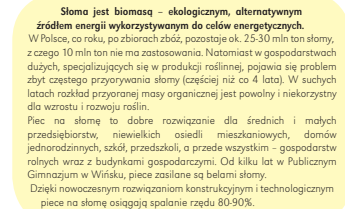
Z.P.: Publiczne Gimnazjum w Wińsku zasilane jest słomą. Czy w perspektywie czasu jest to korzystne rozwiązanie?

R.M.: Na chwilę obecną z pewnością tak jest to rozwiązanie optymalne.

Z.P.: Mimo pewnej mody na ekologie, w Polsce często zdarzają się sytuacje, w których mieszkańcy nie zgadzają się na budowę biogazowni, czy też spalarnie biomasy. Jak Pan ocenia dlaczego tak się dzieje?

R.M.: Przyczynami które wpływają na to, iż mieszkańcy nie zgadzają się na takie inwestycje może być zarówno bliskie położenie zakładu przy gospodarstwach domowych, obawa przed nieprzyjemnym zapachem itp. Spowodowanymi jak sądzę niską świadomością społecznej.

Z.P. Dziękuję za rozmowę.

Słomiana energia

Naukowcy przypuszczają, że dotychczas znane złoża ropy naftowej przy obecnym wydobyciu, wyczerpią się w przeciągu 30 lat! Złoża gazu ziemnego powinny wystarczyć na eksploatację ich przez najbliższe 100 lat. Oba te surowce jak i węgiel powstały przed wieloma milionami lat w ściśle określonych warunkach jakie już się nie powtarzą. Trzeba się już teraz zastanowić skąd będziemy czerpać energię za 100 lat...Może warto by już teraz korzystać z energii Słońca, wiatru, wód, roślin? Z tych zasobów będziemy mogli korzystać długo ponieważ jej jest to energia odnawialna. Jedną z firm, która już dziś wykorzystuje zasoby energii odnawialnej jest Vivena-Natura Sp. z o.o..

W tym roku w Prochowicach został uruchomiony zakład produkcji pelletu ze słomy. Firma prowadzi również doradztwo w zakresie wymagań prawnych dotyczących ochrony środowiska. O działaniach nowopowstałej proekologicznej firmy oraz przyszłości dla paliw odnawialnych, rozmawiam z Panem Markiem Podyma - Pietrzak - Prezesem Zarząd oraz Panią Moniką Kubrycz - Specjalistką ds. biomasy i skupu słomy.

Zbigniew Posacki: Czym zajmuje się firma Vivena-Natura?

Marek Podyma-Pietrzak: Firma zajmuje się produkcją biomasy w postaci pelletu, do której to wykorzystujemy słomę kłopotliwą wcześniej od roślinów, oraz przeprowadzamy rekultywację terenów wykorzystując odciek odpadów. Dodatkowo od początku 2012 chcielibyśmy rozszerzyć działalność o usługi doradcze z zakresu ochrony środowiska.

Z.P.: Zakład produkcyjny jest zlokalizowany w centrum Partnerstwa Krainy Legów Odrzańskich. Czy budowa takiej zakładu wynikała tylko z obecności strefy ekonomicznej, czy w tym regionie widzieliście inne kluczowe czynniki sukcesu?

Marek Podyma-Pietrzak: Niewątpliwie możliwość kupienia działki w Legnickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej miało duże znaczenie, ale nie tylko. Była jeszcze kilka bardzo istotnych argumentów. Dodatkowym motywem była sama lokalizacja działki (tuz przy głównej trasie) i duża przychylność samej gminy Prochowice, jak również obszar działalności Odrzowski-Cebulski Sp. z o.o. do której należy firma Vivena-Natura Sp. z o.o.

Z.P.: Co Vivena-Natura może zaoferować rolnikom z Krainy Legów Odrzańskich? Moze nie tylko rolnicy mogą z Wami współpracować?

Monika Kubrycz: To z czym się odnosi rolników, to stała się pewną, kilkuletnią współpracą. Za wiedzę na temat możliwości firmy Odrzowski-Cebulski Sp. z o.o. mamy przede wszystkim ludzi, którzy są rolnikami. Wymyślić należy od warunków pogodowych i jak widać jest terminowość zbioru. Zdejemy sobie również sprawę jak istotna jest płatność za odebraną słomę, szczególnie gdy na rynku pojawią się firmy, które nie dokonały zapłaty za lata poprzednie. Dlatego aby nasi kontrahenci czuli się pewnie mogą liczyć na stałą współpracę, terminowość zbioru, a przede wszystkim pewność zapłaty, włączenie z zaliczką za sprzątnięcie zbioru. Oprócz rolników nowożytni również współpracę z gospodarstwami rolnymi i firmami świadczącymi usługi prasowania, zosno na stery, i załadunku słomy. Bardzo ważną rolę

www.lgodra.pl

Ważne pytania dla Partnerstwa

odgrywa u nas również transport, stąd firmy transportujące również mogą spodziewać się nawiazania z nami stałej współpracy.

Z.P.: Każdy rolnik może z Wami nawiązać współpracę czy tylko posiadający odpowiednio duży areal? Co może zaoferować kilkukhektarowym gospodarstwo, które na naszym terenie przeważają?

Monika Kubrycz: Każdy rolnik bez względu na ilość posiadanych hektarów może z nami nawiązać współpracę. Skupujemy słomę w dużej mierze na polosie, dlatego mamy rolnik, który nie jest w stanie jej sam sprząsnąć również jest dobrze widziany w naszej firmie.

Z.P.: Jak Pan ocenia perspektywę produkcji i wykorzystania biomasy w skali kraju? Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 19 grudnia 2005 roku nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek wykorzystywania biomasy w procesie spalania. Czy według Pana potrzebnych jest więcej takich rozwiązań legislacyjnych, aby nastąpił właściwy rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE)? Jaką widzi Pan rolę rządu i parlamentu w wspieraniu przyjaznej energii?

Marek Podyma-Pietrzak: Perspektywy wykorzystania biomasy w Polsce są bardzo duże. Badania wskazują, że możemy pozyskiwać do 38% energii z samej biomasy. Gdzie w 2010 odsetek ten sięgał zaledwie 4,25%. Spośród innych odnawialnych nośników energii biomasa w Polsce ma największe szanse na zaistnienie. Wynika to z uwarunkowań geograficznych w jakich leży Polska.

Rozwiązania legislacyjne zawsze przysmaszają do podjęcia działania. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z ograniczoności konwencjonalnych nośników energii, jednak z względu na chociażby, ciągle duże zasoby węgla, odkładaliśmy zmiany struktury wytwarzanej energii w czasie. Tąci istotną jest rola rządu, aby patrzył bardziej przyszłościowo.

Z.P.: Dopiero wprowadzenie obowiązku produkcji energii z biomasy spowodowało, że coraz więcej powstaje zakładów produkujących brykiety, pelaty. Czy faktycznie energia ze źródeł odnawialnych jest droższa? A może nie kalkulujemy wszystkich kosztów pozyskania dystrybucji, wykorzystania, utylizacji i degradacji w dłuższej perspektywie czasu, biorąc pod uwagę np. degradację środowiska, emisję CO2?

Marek Podyma-Pietrzak: W ostatnim czasie powstało więcej zakładów produkujących pelaty ze względu na możliwość sprzedaży wytworzonej produkcji. Do niedawna ze względu na brak przystosowania kotłów w elektrowniach nie było zbyt na produkt. Dopiero przymus Unii Europejskiej zbilansował elektrownie do modernizacji instalacji, a konsekwencją tego było powstanie zakładów produkujących pelaty.

Natomiast w momencie gdy dopiero rozpoczynamy produkcję z odnawialnych źródeł energii nie jesteśmy w stanie określić kosztu długookresowego uwzględniając takie składniki jak degradacja środowiska i emisje CO2. W zależności od nośnika koszty pozyskania energii są większe bądź mniejsze. Daje znaczenia mają koszty inwestycyjne, które nierzadko są bardzo duże.

Z.P.: Wydaje się, że dosyć mocno torpedowane są pomysły przejścia z tradycyjnych form pozyskiwania energii na odnawialne. Bardzo duże uwagi poświęca się węglowi, a niewiele słuchać o OZE. Jak oceniać, dlaczego tak się dzieje?

Monika Kubrycz: Zaletą Polski są pokłady węgla, które zapewniają nam produkcję energii z tego źródła na kilkadziesiąt lat. Skoro mamy możliwość pozyskania energii z konwencjonalnego nośnika, jakim jest węgiel, nie szukamy innych rozwiązań, które jak wspominałem wcześniej, pochłaniają dodatkowe koszty inwestycyjne.

Jedną jest pewnie. Zmienia się rynek energii, struktura jej pozyskania. Wykorzystaliśmy najprostsze rozwiązanie - korzystanie z paliw kopalnych. Teraz z tego chemy, czy nie czekając na znaczne zmiany w produkcji energii jej wykorzystaniu i kosztach.

Z.P.: Dziękuję za rozmowę. Miejmy nadzieję, że już niedługo pozyskiwanie energii odnawialnej będzie w Polsce głównym źródłem ciepła i prądu.

2012
Kraina
Legów
Odrzańskich

St. Zbigniew Posacki

2012

Kraina

Legów

Odrzańskich

Tri Złotywe Strachy

Tri Pomorskie Złoty

Święte Legów Odrzańskich

Styczeń

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nied
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Luty

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nied
1	2	3	4	5		
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29				

Marzec

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nied
1	2	3	4			
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Grudzień

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nied
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Maj

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nied
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Czerwiec

Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Sob	Nied
1	2	3				
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

legodra.pl

Dziawim Dolnostlaska Frantimierz Dolny nad Odca w Stomazcum Dziawim

Lpice		Drohiczin		Wroclawin	
Pn	M	Sk	Ex	St	Mk
2	5	4	5	6	7
9	10	11	12	13	14
16	17	18	19	20	21
25	24	25	26	27	28
50	51				

Pradziawin		Lubiechad		Gwalczin	
Pn	M	Sk	Ex	St	Mk
1	2	3	4	5	6
8	9	10	11	12	13
15	16	17	18	19	20
22	23	24	25	26	27
29	30	31			

lgdodra.pl

Dotacje z Leadera

Pozyskaj dotacje!

W ramach dzialania „male projekty” z Programu Rozwoju Obszarow Wiejskich 2007-2013 Leader samorzady, organizacje pozarzadowe, osoby fizyczne moga pozyskac na podmiotem Stowarzyszenie LGD „Kraina Legow Odrzanskich” pomoc finansowa w wysokosci do 25 tys. Aby operacja mogla zostac zakwalifikowana do przyznania pomocy musi byc spełnione kilka warunkow.

Kto moze ubiegac sie o pomoc w zakresie „malych projektow”?
O pomoc moga sie ubiegac osoby fizyczne, osoby prawne (np. stowarzyszenia, fundacje, jednostki samorzadu terytorialnego: gminy, powiaty, samorzadowe ośrodki kultury) albo jednostki organizacyjne nieposiadajace osobno prawnej, ktorym ustawy przyznaja zdolnosc prawną.

Na jakie realizacje moze byc przyznana pomoc w zakresie „malych projektow”?
Zakres realizacji „malych projektow” okreslony jest w rozporzadzeniu z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie szczegolowych warunkow i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach dzialania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarow Wiejskich na lata 2007–2013 (z późniejszymi zmianami) i jest nastepujacy:

- podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR przez:**
 - udostępnianie urządzeń i sprzętu, z wyłączeniem środków transportu napędzanych mechanicznie,
 - organizację szkoleń, innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR innych niż realizowane w ramach dzialania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarow wiejskich z udziałem srodkow Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarow Wiejskich, oraz z wyłączeniem szkoleń polaczonych z promocją turystow lub usług okredowanego przedsiwziory,
 - organizację imprez kulturalnych, promocyjnych, rekreacyjnych lub sportowych złączonych z promocją lokalnych walorow,
 - zagospodarowanie przestrzeni publicznej, z wyłączeniem pasow drogowych drog gminnych, powiatowych i wojewodzich;
- rozwoju aktywnosci społeczności lokalnej przez:**
 - promocje i organizacje lokalnej tworczości kulturalnej lub aktywnej trybu zycia, z wyłączeniem remontu i budowy budynkow mieszkalnych,
 - promocje lokalnej przedsiwziory,
 - remont polaczony z modernizacja lub wyposazenie istniejacych swietlic wiejskich oraz innych obiektow pełniacych ich funkcje oraz zagospodarowanie terenu przylegajacego do tych obiektow;
- rozwoju turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR przez:**
 - utworzenie lub zmmodernizowanie punktow informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych złączonych tematycznie z ofertą turystyczną obszaru objętego LSR, przygotowanie i wydanie folderow oraz innych publikacji informacyjnych i promocyjnych dotyczacych obszaru objętego LSR,
 - budowe, odbudowe, przebudowe, remont polaczony z modernizacja, zagospodarowanie lub oznakowanie obiektow malej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposazenie obiektow pełniacych funkcje turystyczne i rekreacyjne, z wyłączeniem hoteli, moteli, pensjonatow oraz bazy gastronomicznej;
 - promowanie, zachowanie, utworzenie, zabezpieczenie lub oznakowanie cennego, lokalnego dziedzictwa krajozbrozowego i przyrodniczego, w szczególności obszarow objętych poszczegolnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarow Natura 2000;
- zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego przez:**
 - odbudowe, renowacje, restauracje albo remont lub oznakowanie obiektow wpisanych do rejestru zabytkow lub objętych ewnkazami zabytkow,
 - remont lub wyposazenie istniejacych muzeow lub innych obiektow pełniacych ich funkcje,
 - kultywowanie:
 - miejscowych tradycji, obrzadow i zwyczajow,
 - jezyka regionalnego i gwary,
 - tradycyjnych zawodow i rzemiosla,
 - prowadzenie bazy danych i wdrażanie LSR innych niż realizowane w ramach dzialania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 23 ustawy z dnia

7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarow wiejskich z udziałem srodkow Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarow Wiejskich;

- innowacje powstania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktow i usług, ktorym podstawa stanowi lokalne zasoby, tradycyjne sektory gospodarki lub lokalne dziedzictwo, w tym kulturowe, historyczne lub przyrodnicze, zwanych dalej „produktami lub uslugami lokalnymi”, albo podnoszenie jakości takich produktow lub usług przez:**
 - udzial w targach i konkursach produktow lub usług lokalnych,
 - promocje produktow lub usług lokalnych,
 - uzyskanie certyfikatow i uczestniczenie w systemach jakości innych niż realizowane w ramach dzialania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarow wiejskich z udziałem srodkow Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarow Wiejskich,
 - budowe, adaptacje lub wyposazenie niemieszkalnych obiektow budowlanych wykorzystywanych do prowadzenia sbrady produktow lub usług lokalnych,
 - budowe, adaptacje lub wyposazenie niemieszkalnych obiektow budowlanych wykorzystywanych do tradycyjnego wyrobu produktow lokalnych,
 - badanie rynku produktow lub usług lokalnych – z wyłączeniem dzialalnosci rolniczej;
- wykorzystanie energii pochodzacych z źródel odnawialnych w celu poprawienia warunkow prowadzenia dzialalnosci kulturalnej lub gospodarczej, w tym polegajacej na wynajmie pokoi w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem dzialalnosci rolniczej.**

Jaka jest forma, poziom i wysokosc pomocy?

Pomoc udzielana jest w formie refundacji kosztow w wysokosci maksymalnie 70% poniesionych kosztow kwalifikowalnych. Na jedna operacje mozna uzyskac pomoc w wysokosci 25 tys., przy czym calkowity planowany koszt musi wynosic co najmniej 4,5 tys. złotych, lecz nie wiecej niż 100 tys. złotych.

Maxymalna wysokosc pomocy przyznanej jednemu beneficjentowi w okresie programowania Leadera w latach 2007-2013 nie moze przekroczyc 100 tys.

Jaki galdz sklada sie wnioski?

Osoby zainteresowane wsparciem w ramach dzialania „male projekty”, jak rowniez inne dzialaki z programu Leader, wdrażanych przez LGD „Kraina Legow Odrzanskich”, musza zlozyc wnioski o przyznanie pomocy wraz z złącznikami w terminie ogłoszanych naborow, podawanych do publicznej wiadomosci (grasa lokalna, strona www.lgdodra.pl, www.umwd.dolnylaszka.pl (zakladka Rozwoj Obszarow Wiejskich) oraz stronach samorzadow z obszaru Krajny Legow Odrzanskich).

Szczegolowe informacje w tym dokumenty, kryteria wyboru, terminy naborow mozna znalezc w Lokalnej Strategii Rozwoju Krajny Legow Odrzanskich, dostepne na stronie www.lgdodra.pl (zakladka Leader).

Dokumentacje konkursowa w ramach poszczegolnych naborow, mozna pobrac w biurze stowarzyszenia, Urzędzie Marszalkowskim Wojewodztwa Dolnoslaskiego oraz na stronach internetowych www.lgdodra.pl, www.umwd.dolnylaszka.pl

W okresie trwania naboru (pierwszy nabór w 2012 odbędzie sie na przełomie marca i kwietnia i trwa ok. 2-3 tygodni), wnioski nalezny skladac osobiscie do biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Dzialania „Kraina Legow Odrzanskich”, Plac Kopernika 6, Prochowice w dni robocze od poniedzialku do piatku w godzinach 8.00-16.00

Jaka pulo pieniedzy bedzie dostepna ro roku 2012 na dzialanie „male projekty”?

Wedlug zapisow w Lokalnej Strategii Rozwoju kwota przeznaczona na pierwszy nabór w 2012 r. wynosi 502 103,04 zł. Kwota to moze ulec zwiekszeniu, dzieki zwolnieniu srodkow przez UMWD nie wykorzystanych przez beneficjentow, ktorzy skladowali wnioski w latach 2009-2011. Ostateczna pulo srodkow bedzie znana po posiedzeniu Rady, ktora okresli skladkiy termin naboru wnioskow oraz dokonala stosownych zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju.

Jaka jest procedura przyznawania pomocy?

Po zakonczeniu naboru, zlozony wniosek jest rozpatrywany przez Rade Stowarzyszenia LGD Krajny Legow Odrzanskich, skladowajacy sie reprezentantow samorzadow, organizacji pozarzadowych oraz sektora biznesu. W Radzie zasiada 21 czlonkow. Rada rozpatruje wniosek pod wzgledem merytorycznym

www.lgdodra.pl

czyli zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz lokalnymi kryteriami wyboru.

Jaki kryteria musi spełnić projekt, żeby został uznany za zgodny z Lokalną Strategią Rozwoju?

Kryteriami wyboru operacji, które będą wskazane do dofinansowania, będzie zgodność operacji z celami i przedsięwzięciami oraz lokalnymi kryteriami wyboru opisanymi w Lokalnej Strategii Rozwoju „Krajny Łęgow Odrzański” (LSR).

Procedura oceny zgodności operacji z LSR polega na dokonaniu oceny zgodności celów i zakresu operacji (tzw. składowa beneficjenta) z celami ogólnymi, szczegółowymi i przedsięwzięciami zapisanymi w LSR.

Operacja zostanie uznana za zgodną z LSR jeżeli będzie zgodna z:

- co najmniej jednym celem ogólnym,
- co najmniej jednym celem szczegółowym,
- co najmniej jednym przedsięwzięciem zapisanym w LSR.

Turystyka, promocja, wygląd obszaru

1 Cel ogólny

Zachowanie dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego obszaru w oparciu o wysoka świadomość społeczną, turystykę i promocję regionu. /**okres realizacji 2009-2015/**

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców
- 1.2. Anonimowo i podtrzymywanie wielokulturowego życia obszaru oraz dbanie o jego zasoby przyrodnicze i spuściznę historyczną
- 1.3. Rozwój bazy infrastruktury turystycznej, za szczególnym uwzględnieniem infrastruktury związanej z turystyką wodną po Odrze
- 1.4. Utworzenie oferty usług i produktów lokalnych opartych o lokalne zasoby
- 1.5. Prowadzenie wspólnej polityki promocyjnej regionu Krajny Łęgow Odrzański

Przedsięwzięcia

I. Turystyka na Szlaku Odry

II. Rozpoznawanie, a wyjątkowych walorach Kraju Łęgow Odrzański

Mieszkańcy i ich aktywność

2 Cel ogólny

Budowa zintegrowanego, wykształconego i aktywnego społeczeństwa obywatelskiego oraz poprawa jakości życia mieszkańców. /**okres realizacji 2009-2015/**

Cele szczegółowe:

- 2.1. Wzrost doświadczeń mieszkańców do wiedzy i edukacji
- 2.2. Wsparcie różnych form aktywności społecznej i inicjatyw oddolnych na obszarach wiejskich
- 2.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej
- 2.4. Rozwój platformy wymiany informacji i doświadczeń wzmacniającej integrację mieszkańców i regionu

Przedsięwzięcia

III. Aktywne, wykształcone i zintegrowane społeczeństwo obywatelskie IV. Nowoczesny i odpowiedzialny tryb życia mieszkańców

Gospodarka w regionie

3 Cel ogólny

Rozwój gospodarki regionu oraz wzrost przedsiębiorczości wśród jego mieszkańców. /**okres realizacji 2009-2015/**

Cele szczegółowe:

- 3.1. Tworzenie dodatkowych źródeł dochodów na obszarach wiejskich
- 3.2. Rozwój relucywno ekologicznego, agroturystyki i nowoczesnych zarządzających gospodarstw rolno-wykorzystujących innowacyjne technologie
- 3.3. Tworzenie sieci sprzedaży produktów rolno-spożywczych i rzemieślniczych

Przedsięwzięcia

W „Przedsiębiorczy mieszkańcy” - nowe źródła dochodów i miejsca pracy na terenach wiejskich

Planowane przedsięwzięcia i działania służące osiągnięciu celów szczegółowych, wzmiankę opisane są w Lokalnej Strategii Rozwoju w dziale 4

Co się dzieje z mieszkańcami, gdy na podstawie oceny dokonanej przez Radę, operacja zostanie uznana za zgodną z Lokalną Strategią Rozwoju?

Jeżeli operacja uznana za zgodną z LSR, zostaje przekazana do dalszej

oceny przez Radę, według lokalnych kryteriów wyboru. Celem tego etapu jest wybór operacji, które w największym stopniu mogą realizować założenia Lokalnej Strategii Rozwoju określone w lokalnych kryteriach wyboru.

Lokalne kryteria wyboru uwzględnione w LSR	Skala ocen w pkt
KRYTERIUM 1 Doświadczenie wnioskodawcy	0-2
KRYTERIUM 2 Działanie w partnerstwie	0-2
KRYTERIUM 3 Zasięg oddziaływania operacji	0-2
KRYTERIUM 4 Innowacyjność operacji	0 lub 2
KRYTERIUM 5 Spójność z regionem	0 lub 2
KRYTERIUM 6 Trwałość operacji po zakończeniu	0-1
KRYTERIUM 7 Wykorzystanie lokalnych zasobów	0-2
KRYTERIUM 8 Promocja obszaru	0-3

Szczegółowy opis poszczególnych kryteriów wraz ze skalą punktową szerzej opisany jest w Lokalnej Strategii Rozwoju.

W oparciu o punkty uzyskane za te kryteria, powstaje lista operacji, które zostaną wskazane do dofinansowania. Maksymalnie można otrzymać 16 punktów. Operacje, które otrzymają co najmniej 40% punktów, otrzymają wskazanie do dofinansowania do momentu wypracowania się limitu środków przeznaczonych na poszczególne działy.

Na podstawie tej punktacji powstaje lista rankingsowa, na której znajdują się w kolejności operacje, które otrzymały największą liczbę punktów.

Po zatwierdzeniu przez Radę listy, jest ona publikowana i podmioty w ciągu 14 dni mogą odwołać się od decyzji Rady. Rozstrzygnięcie odwołań jest ostateczne i po nim wnioski zostały przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Kto sprawdza wnioski pod względem formalnym i podpisuje umowę z beneficjentem?

Po otrzymaniu wniosku, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, dokonuje oceny według kryteriów formalnych.

Jeżeli wniosek nie spełnia wymagań będących przedmiotem oceny na tym etapie weryfikacji, Urząd Marszałkowski wyraża wnioskodawcy w formie pisemnej do usunięcia braków. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania nie usunie żadnego z braków lub przekroczy termin na ich usunięcie, Urząd wyraża ponownie do ich usunięcia, przy czym nie to wezwania ostateczne.

po spełnieniu wymagań formalnych, beneficjent podpisuje umowę z UMWD, po czym może realizować zakładaną operację. Dopuszcza się uznanie za koszty kwalifikowane poniesione przed podpisaniem umowy, jednak poniesione nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku do Lokalnej Grupy Działania. W tym przypadku istnieje ryzyko, że w przypadku niepodpisania umowy, beneficjent nie otrzyma refundacji poniesionych kosztów.

W przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne (np. przygotowanie dokumentacji technicznej) – kosztami kwalifikowanymi mogą zostać uznane poniesione przed dniem złożenia wniosku, jednak nie wcześniej niż przed dniem 1 stycznia 2007.

Po zrealizowaniu operacji, w terminie określonym w umowie, beneficjent składa wniosek o płatność do UMWD, który jest sprawdzany formalnie i poprzez weryfikację na miejscu realizacji operacji, po czym po pozytywnej weryfikacji, wypłacane jest refundacja 70 % kosztów kwalifikowanych.

Podsumowując okres rozprawy wniosku na poszczególnych etapach, w praktyce zakładając realizację operacji przez beneficjenta na ok. 3 miesiące, okres od złożenia wniosku do LGD, do wypłaty pomocy trwa nie krócej niż rok.

Gdzie można uzyskać pomoc w zakresie doradztwa oraz dodatkowe informacje?

Dodatkowe informacje można uzyskać u pracowników stowarzyszenia LGD „Krajny Łęgow Odrzański”. Można również skorzystać z doradztwa, które prowadzi Małgorzata Kowalczyk - animator ds. przygotowywania projektów. Kontakt: e-mail: malgorzatakowalczyk@lgdodp.pl, Tel. 76 / 858 4545 lub osobście w biurze stowarzyszenia w Prochowicach przy placu Kopernika 6 w godzinach 8.00 – 16.00.

W przypadku większej ilości zainteresowanych, istnieje także możliwość spotkania w miejscach uzgodnionych z potencjalnymi beneficjentami.

Zamieszczone poniżej wybrane interpretacje Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na najczęstsze zadawane pytania dla operacji realizowanych w ramach tzw. Małych Projektów ds 4 LEADER dla działania „Małe Projekty” - Dotyczy one obowiązującego w danym czasie rozporządzenia / rozporządzenia zmieniającego. Więcej interpretacji dostępnych jest na stronie www.mlnrol.gov.pl w zakładce „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”.

Pytanie dotyczące realizacji operacji z zakresu informacji i promocji	Odpowiedź
Czy koszty związane z zakupem strojów i ubiorzenia dla drużyny rybackiej (zaklepie wokalno-instrumentalne grupy (kapela muzyki dawnej), związane z zakupem chleba, wyposazenia dla ryzacji, zakupem historycznych instrumentów są kosztami kwalifikowanymi w ramach rozporządzenia aktywności społecznej lokalnej, promujące lokalną tradycję itp.	Można uznać za koszty kwalifikowalne
Czy koszty kwalifikowanymi jest przygotowanie materiałów promujących wernisaz prac lokalnych twórców (opracowanie materiałów do dystrybucji, koszt zakupu tych materiałów, koszt art. spżywczych, koszt drukarki, koszt zakupu kłówek, koszt zakupu stropów?)	TAK są koszty kwalifikowalne. Kilometrażowe może być uznany za koszt kwalifikowalny jako wynagrodzenie za usługę, której wykonanie jest niezbędne do dystrybucji plakatów. Koszt zakupu kłówek jest uzasadniony. W przypadku drukarki konieczne jest dołączenie, czy jest to wydruk regularny i niezbędny do poniesienia oraz czy wynagrodzenie za usługę drukowania nie jest niższe niż zakup urządzenia.
Czy można uznać za koszt kwalifikowalny przygotowanie i wydanie płyty zespołu ludowego z obszaru (gdz. francuska) dla członków zespołu, dla instruktora, dla trenera śpiewu itp., koszt sesji nagraniowej w studio, koszt tantum ZAKS, zdjęcie grupowe, transport całonocny, zakup art. spot., wydruk dyplomów?	TAK
Czy operacja polegająca na powstaniu punktu informacji turystycznej działającej w bibliotece, w ramach której zostanie w pierwszym etapie realizacji zakupiona domowa interaktywna, oraz będzie promowana działalność punktu, a w drugim etapie będą realizowane działania promocyjne, między się w zakresie „utworzenia lub zmodernizowania bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych, przygotowanie i wydanie folderów.” (wnioskodawca planuje: kupno komputera, aparatu fotograficznego, aparatu tel. i innych elementów wyposażenia)	Projekt ten mieści się w zakresie utworzenia i modernizowania punktów informacji turystycznej...

Pytanie dotyczące realizacji operacji z zakresu organizacji szkoleń i imprez	Odpowiedź
Jeśli celem operacji są działania oparte na kosztach związanych z organizowaniem i przeprowadzeniem wydarzeń promocyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych, to czy włączonym jest podjęcie, w którym koszt wyżywienia, poczęstunku, zakupu napoi i koszt uznaje się za kwalifikowalny?	Koszt wyżywienia, poczęstunku, zakupu ośm, zarówno dla organizatorów, jak i uczestników szkoleń są kosztami kwalifikowanymi, o ile nie poniesienie jest uzasadnione.
Czy możliwe jest dofinansowanie w ramach małych projektów operacji polegającej na zorganizowaniu warsztatów (zatrudnienie instruktora) dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych z uciążliwymi granami na instrumentach dętych i perkusyjnych oraz zakupu instrumentów (saksofon obłowy, saksofon tenorowy, klarnet, Harm) posiadających na przewidziane przeznaczenie zgod?	Warsztaty muzyczne mogą być przeprowadzone w ramach zakupu. Dołączenie świadomości lokalnej, w tym przez organizację szkoleń i innych przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym i warsztatowym.” Zakup wyświadczonego instrumentu mieści się natomiast w zakresie Kulturywznowienia miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów.
Czy kosztami kwalifikowanymi jest sfinansowanie w ramach operacji wydatków „zarowd historyczny” zakupu strojów okolicznościowych - cele stroje i elementy tych strojów?	Koszty zakupu stroje, niezbędnych materiałów, zakupu materiałów do zdobycia umowy również mogą być uznane za koszty kwalifikowalne. Koszt kwalifikowalny może stanowić wydatki zakup wyposazania, maszyn, narzędzi, jeśli koszt ich wynajmu lub dzierżawy będzie wyższy niż zakup.
Czy w ramach imprez kulturalnych realizowanych na obszarze LGD w ramach małych projektów można uznać koszt rezu statkiem wywozowym dla uczestników imprez/wyjazdów rezu na na celie promocyjne lokalnego dziedzictwa?	Można uznać koszty statku za kwalifikowalne, jeżeli wynagrodzenie trenera prowadzącego zajęcia w klubie pikarskim, koszty transportu, pobyty i wynagrodzenie trenera oraz koszt zaklepiewania, który zakończy się znowidom?
Czy kosztami kwalifikowanymi małych projektów jest wynagrodzenie trenera prowadzącego zajęcia w klubie pikarskim, koszty transportu, pobyty i wynagrodzenie trenera oraz koszt zaklepiewania, który zakończy się znowidom?	Można uznać koszty statku za kwalifikowalne, jeżeli wynagrodzenie trenera prowadzącego zajęcia w klubie pikarskim, koszty transportu, pobyty i wynagrodzenie trenera oraz koszt zaklepiewania, który zakończy się znowidom?

Pytanie z zakresu realizacji w ramach małych projektów operacji dotyczącej małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Odpowiedź
Czy w ramach imprez kulturalnych realizowanych na obszarze LGD w ramach małych projektów można uznać koszt rezu statkiem wywozowym dla uczestników imprez/wyjazdów rezu na na celie promocyjne lokalnego dziedzictwa?	Można uznać koszty statku za kwalifikowalne, jeżeli wynagrodzenie trenera prowadzącego zajęcia w klubie pikarskim, koszty transportu, pobyty i wynagrodzenie trenera oraz koszt zaklepiewania, który zakończy się znowidom?
Czy kosztami kwalifikowanymi jest zakup produktów spożywczych w celu zorganizowania konkursu potraw regionalnych? – kosztami kwalifikowanymi jest koszt związany z tym wyżywieniem uczestników imprez i kosztami kwalifikowanymi jest zakup produktów spożywczych w celu zorganizowania konkursu potraw regionalnych?	W przypadku, gdy planowane jest jedynie wydana nowoczesna, niemożliwe jest przyznanie pomocy. UWAGA: nowelizacja wyprost wyklucza inwestycje w pasaż drogowych drg innych, powiatowych i wojewódzkich.
Czy operacja polegająca na renowacji ławki/benki, zakupie i montażu systemu nowożydniczego basenu oraz budowie i montażu siedzisk i basenu dla kibiców i drużyny przyjeżdżających może zostać zrealizowana w ramach punktu, budowa i oznakowanie małej infrastruktury turystycznej?	Jeżeli chodzi o kwesty w gosc agroturystycznych, ich włączenie może być uzasadnione w ramach działania „Różnicowanie działalności nierolniczej, nie kwalifikują się do kosztów pomocy w ramach małych projektów. O pomoc na Budowie i odbudowie obiektów małej infrastruktury turystycznej nie mogą starać się również podmioty podlegające ubezpieczeniu w ZUS, ponieważ spełniają warunki przyznania pomocy w działaniu „Lwowanie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.
Czy kosztami kwalifikowanymi jest koszt remontu kwater agroturystycznych?	Można uznać wydatki na renowację ławki/benki, zakupie i montażu systemu nowożydniczego basenu oraz budowie i montażu siedzisk i basenu dla kibiców i drużyny przyjeżdżających może zostać zrealizowana w ramach punktu, budowa i oznakowanie małej infrastruktury turystycznej.
Kwalifikowalność kosztów budowy małej infrastruktury turystycznej oraz zagospodarowania obiektu zbiornika wodnego?	Można uznać wydatki na renowację ławki/benki, zakupie i montażu systemu nowożydniczego basenu oraz budowie i montażu siedzisk i basenu dla kibiców i drużyny przyjeżdżających może zostać zrealizowana w ramach punktu, budowa i oznakowanie małej infrastruktury turystycznej.
Czy jest możliwość zakupu stojaków rowerowych i rowerów w ramach rozwizania turystyki lub rekreacji w małych projektach?	Koszty zakupu ww. sprzętu mogłyby zostać uznane za kwalifikowalne, tym w przypadku gdy mały projekt polegający na budowie lub odbudowie obiektu małej infrastruktury turystycznej obejmujący jego wyposazenie.
Czy jest możliwość przyznania pomocy z zakresu małych projektów na wyposażenie obiektów pelnących funkcje turystyczne i rekreacyjne?	UWAGA: nowelizacja w ramach pkt. zakresu przewiduje również wyposazenie małej infrastruktury turystycznej.

Z misją w Austrii

Samowystarczalność energetyczna na poziomie austriackich gmin jest jednym z najlepszych przykładów w Europie. Pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł (OZE), kominy domów mieszkalnych bez dymu, zamknięty obieg energii i zyski z jej sprzedaży w gminie, to model samowystarczalności energetycznej po austriacku.

Uczestnicząc w misji, znaleźliśmy odpowiedzi na nurtujące pytania, co do możliwości zastosowania w Polsce technologii do produkcji energii z odnawialnych źródeł (grupa przedsiębiorców, naukowców oraz władze gminnych) z terenu Dolnego Śląska odwiedziła trzy gminy: Güssing, Bad Waltersdorf oraz Mureck.

Wyjazd został zorganizowany przez Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość, przy współpracy ze Stowarzyszeniem Eko-Unia i okazał się prawdziwym strzałem w dziesiątkę. Wszyscy uczestnicy zauważyli, że te technologie, które wydają się w nas tak dużo emocij, tam są już chlebem powszednim. Dają szansę na rozwój gmin i zmniejszenie uniezależnienia się od zewnętrznych dostawców energii, a co za tym idzie zatrzymanie zysków w gminie.

Model Güssing to w świecie już marka nie tylko energetyczna, ale również turystyczna. Świadczy o tym chociażby przeszło 50 tys. turystów, którzy rocznie odwiedzają w celach naukowych - poznawczych, liczące ponad 4 tysiące mieszkańców miasteczko. Wśród nich są zarówno Europejczyki, Azjaci jak i Afrykanie.

Na planiszy schemat modelu na którym opiera się samowystarczalność gminy Güssing.

Zacząło się od audytu energetycznego dla gminy

Gmina Güssing 22 lata temu należała do jednego z najbardziej zyskowych obszarów w Austrii. Niekorzystne w owym czasie położenie na pograniczu z Węgrami, przy słabo rozwiniętym przemyśle i wysokiej stopie bezrobocia, skłoniło miejscowe władze do nowego spojrzenia na zasoby drzewnie w rejonie. Po dokonaniu analiz i badań, na źródło możliwości rozwoju rejonu wskazał audyt energetyczny gminy. Sprzączający bilans ujawnił, że mieszkańcy, przedsiębiorcy i instytucje publiczne wydają rocznie ogromne pieniądze na zakup energii elektrycznej, gazu do kuchenek oraz oleju opałowego dla ogrzewania domów. Wielkość środków do pokrycia tego zapotrzebowania zaszkodziła wszystkim i pokazała jak duży portfelom dysponują, lecz co najgorsze te pieniądze wylewały na zewnątrz.

Jak zatrzymać pieniądze w Gminie?

Świadomość miejscowych władz o wielkości drzewnego kapitału, skłoniła ich do zlecenia ekspertom współpracującym z wyższymi instytutami,

Wizyty i szkolenia

opracowanie modelu całkowitego porzucenia energii pochodzącej z paliw kopalnych, na rzecz energii ze źródeł odnawialnych, poprzez wykorzystanie zasobów lokalnych, którymi okazały się pola uprawne oraz lasy.

Początki były trudne z uwagi na nowatorskie rozwiązania i konieczność finansowania przedsięwzięć ze środków własnych wchodzących w skład przedsiębiorstwa. Byli nimi mieszkańcy i drobni przedsiębiorcy. Obecnie w gminie Güssing 95 % mieszkańców posiada udziały w spółdzielniach zajmujących się produkcją energii ze źródeł odnawialnych, w zamian za co otrzymują przyłącze do sieci ciepłowniczej.

W instalacji tej, zrębki drewna zostają zamieniane w prąd i ciepło.

Podstawowym surowcem energetycznym w Güssing jest drewno odpadające z lasu i pobożny drogowniczy, trawy z pól i przydomowych trawników oraz odpady z produkcji parkietu. Drewno w formie zrębków i odpady z parkietu stanowią surowiec dla elektrowni, trawy z pól i przydomowych trawników oraz zielone części innych roślin uprawnych, w tym kukurydzy stanowią surowiec dla biogazowni. Nie należy zapominać także o instalacjach solarnych, które sprzężone z kolumnami na zrębki zaopatrują w energię ciepłą 250 mieszkańców podłączonych wspólną siecią ciepłowniczą.

Na dachu kolektory słoneczne a w środku kocioł na zrębki. Na niepozorna stołba w małej miejscowości zaopatruje w ciepło 250 mieszkańców

Co można uzyskać z drzewa, traw, kukurydzy?

Głównym produktem otrzymywanym w procesie przetwarzania powyższych surowców jest energia elektryczna i ciepła, przy czym ciepło jest produktem ubocznym, jego wielkość jest tak duża, że bez odbiorców zewnętrznych w postaci mieszkań, domów, fabryk itp., omawiane instalacje na paliwa odnawialne byłyby nieopłacalne.

W zależności od zastosowanej technologii innymi produktami uzyskiwanymi jakie miałyśmy okazję zobaczyć to BIODIESEL, gaz CNG oraz wyspawierający nawet dla rolników będący pozostałością z produkcji biogazu w biogazowni.

Wizyty i szkolenia

Biogazownie to hermetycznie zamknięte obiekty w których wytwarzany gaz zamieniany jest na prąd i ciepło.

Z bardziej rozszerzonym modelem samowystarczalności energetycznej spotkaliśmy się w miejscowości Mureck. Na dwóch hektarach obok biogazowni, elektrowni na biomase, paneli fotowoltaicznych, produkuje się biodiesel.

Z patelni do silnika

W Mureck, zakład produkujący biodiesel z oleju jadalnego powstał w 1994 roku, przy bezpośrednim udziale 550 mieszkańców, którzy zostali zrzeszeni w postaci spółdzielni.

Tu stanęły pierwsze na świecie dystrybutory na biodiesla z przetworzonego oleju jadalnego

Początkowo głównym surowcem do uzyskiwania biodiesla był rzepak, ale bardzo szybko zmieniono go w zużyty olej jadalny pozyskiwany z restauracji, gospodarstw domowych oraz tłuszcz z zwierzęc z ubojni i sklepów mięsnych. Surowce pozyskuje się w promieniu 250 kilometrów, za które omawiana spółdzielnia płaci kontrahentowi w wysokości od 150 do 400 euro za 1 tonę zużytego oleju.

Produkowany biodiesel spalany jest zarówno w silnikach samochodów osobowych przystosowanych po niewielkich przeróbkach jak i w 140 autobusach komunikacji miejskiej, poruszających się w mieście Graz. Dla ciekawości dystrybutor zamontowany na terenie spółdzielni okazał się być pierwszym na świecie dystrybutorem na tego typu biodiesla.

Dochody spółdzielni wspomagają farmy fotowoltaiczne o rentowności 5 % w skali roku, co dla mieszkańców będących jej udziałowcami oznacza coroczne korzyści finansowe uzyskiwane ze sprzedaży prądu elektrycznego dla elektrowni.

Farma fotowoltaiczna. Jej zaleta to niezależność od surowców.

Czy samowystarczalność energetyczna może stać się sposobem na rozwój gminy ?

Aktualnie gminy Güssing, Mureck oraz Bad Waltersdorf za sprawą wykorzystania odnawialnych źródeł energii, stały się jednymi z najbardziej rozwiniętych oraz zamożnych regionów na terenie Austrii. Stopa bezrobocia w tych gminach jest bliska zeru. Dla przykładu można przytoczyć dane z miejscowości Güssing, w której od roku 1989 powstało 1100 nowych miejsc pracy na 4 tys. mieszkańców.

Austriacy nam zazdroścąc szansy przed jaką stojemy mając do dyspozycji środki unijne w wysokości do 80 % wartości inwestycji, sprawdzone już instalacje OZE, gotowe i sprawdzone modele efektywności i opłacalności tego rodzaju inwestycji, które wypracowały takie państwa jak Austria. Ale trzeba pamiętać że nie zbadany potencjał surowcowy i źle dobrana instalacja może przyczynić się do większych kosztów, zamiast do samowystarczalności energetycznej.

Polska ma jeszcze inne zalety przemawiające na korzyść lokowania w Nas tego typu technologii to po pierwsze stosunkowo niska cena ziemi, struktura użytkowania gruntów, wyższe ceny za kilowat energii OZE oraz możliwość sprzedaży zielonych certyfikatów.

Dla poprawy klimatu wokół instalacji produkujących energię z odnawialnych źródeł w Polsce poprzez nawiązanie współpracy pomiędzy gminami w Austrii i Polsce, powstaje przy Ambasadach obu Państw projekt APC w efekcie którego dojdzie na początku 2012 roku do wizjona Stowarzyszenia. Udział w stowarzyszeniu ma być odpłatny ale korzyści mogą być ogromne w szczególności przy pozyskaniu inwestorów.

Każdy z uczestników wyjazdu stanowczo stwierdził zwracając biogazownie zarówno na trawę i kukurydzę czy też na gnojowicę, że tego typu instalacje wbrew powszechnej w Polsce opinii nie śmierdzą. Mało tego w Austrii mieszkańcy świadomi kosztów budowy ciepłowni ze swoich przelazszych sami decydują się na lokalizacje biogazowni nawet do 100 metrów od ich gospodarstw domowych.

Refleksją z tego pobytu może być tylko jedna – jesteśmy w tyle już o 20 lat i trzeba się brać do nadrobienia straconego czasu. Przytoczone modele samowystarczalności energetycznej gminy, to nie tylko szansa na rozwój dla Polskich gmin na najbliższe lata, ale również słusza droga na dewersyfikację źródeł paliwa dla Polski.

Jarosław Paczkowski

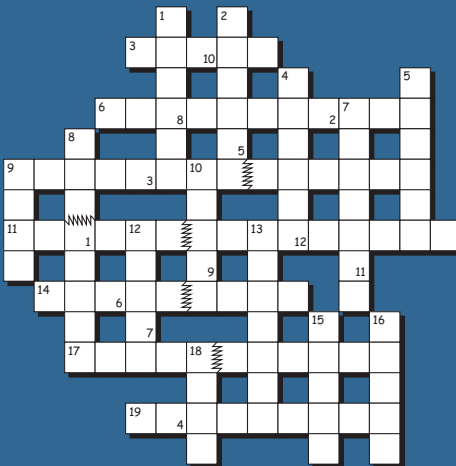
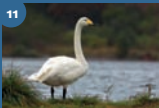
Fauna Łęgów Odrzańskich

Poziomo należy wpisać nazwy ptaków przedstawionych na zdjęciach. Zgadki oddzielają poszczególne słowa w hasłach dwuwyrzowych.

Pionowo:

- 1) w rękach kwestujących.
- 2) mleko, śmietana, jogurty, sery...
- 4) instalowane w samochodach dla ochrony przed kradzieżą.
- 5) potocznie: eliminacje, selekcja (skojarz z sitem).
- 7) léska – apylchny, kłocki – bawialny, stód – ?
- 8) słynny western z Johnem Wayne'em z którego pochodzi piosenka „Moja strzelba, mój koń i ja”.
- 9) „Hej, sokoły, omijajcie góry, lasy, ...”.
- 10) imię Langego, patrona wrocławskiego Uniwersytetu Ekonomicznego.
- 12) ludzie nieokrzesani, barbarzyńcy.
- 13) nierówność na powierzchni przedmiotu: drzazga.
- 15) ryba kojarząca się z przyjęciem w ostatni wieczór karnawału.
- 16) domena Kamila Stacha, Pawła Wojciechowskiego, Anny Rogowskiej.
- 18) sensacyjny temat szybko trafi na ... gazet.

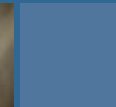
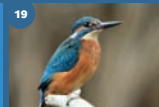
Poziomo:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 12 utworzą rozwiązanie.

Dla trzech osób, które prześlą na adres Stowarzyszenia LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” prawidłowe rozwiązanie wylosowane zostaną nagrody (torba lniana, koszulka)

Rozwiązanie z poprzedniego numeru: „Zachoruj na Odrę”

Nagrody (koszulki i torby lniane) otrzymują: Paweł Flunt (Ścinawa), Adrian Karasiński (Konary), Agnieszka Zabrzewska (Malczyce), Tobiasz Karasiński (Konary)